

Adres Patent'ten Fuarlara

Fikri Sınai Mülkiyet Hakları konusunda 15 senedir 25 bin müşterisine hizmet veren Adres Patent, yeni projesinde fuarlara tescil koruması olmadan katılan firmaları ziyaret ederek mevcut riskleri ortadan kaldırmayı amaçlıyor.

DEV HİZMET!

Sizler için Bir Bilene Danıştık!
Yekta Özzer

Raportaj

Süresi Bitmiş Patent Buluşuna İlham Kaynağı Oldu

SAYFA 3

Değerlerin, çözümlerin...

Gayrimenkul ile ilgili tüm sorunlarınızda çözüm ortağınız...

IGHE
GAYRİMENKUL HUKUKİ KONSULTORLARI
www.gayrimenkulhukuku.org

T + 90 212 066 50 00

Sizler İçin Bir Bilene Danıştık!

Türkiye'de ve yurtdışında önde gelen firmaların inovasyon eğitimi ve danışmanlığı veren Yekta Özzerle sizler için bir araya geldik. Kendisiyle firmaların Sürekli Gelişim Danışmanlığı ve ABC Danışmanlığı ile gerçekleştirdikleri inovasyon faaliyetleri hakkında keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Yekta Özzer, Dereceyi girdiği Boğaziçi Üniversitesinde Elektrik ve Elektronik Mühendisliği eğitiminden sonra İngiltere'de Mali İşler yüksek lisansını tamamlayan Yekta Özzer, profesyonel hayata atıldıktan sonra Citibank, Colgate-Palmolive, Coca-Cola, Çelebi Grubu ve Avea gibi birçok firmaların orta veya üst düzey yöneticiliğini yaptı. 2000'li yılların başında kurduğu ABC Danışmanlık ve Eğilim Şirketi ve sonrasında Sürekli Gelişim Danışmanlığı ile firmalara yaratıcı düşünme, problem çözme, inovasyon, çatışma yönetimi, TRIZ ve yöneticilik konularında sayısız eğitimler ve seminerler verdi. Ayrıca danışmanlık hizmetleriyle birçok global markanın önüne geçti. Kendisi "Ne Patent Fikir, Yaratıcı Düşünme Yöntemleri, Dâireli Mane ile Birlikte" TrendDNA, Kurumsal Yaş Sanatı, Değişimi Yönetmek ve Liderlik Etmek ve Arif Gökhan Rakıcı ile birlikte) Doğada İnovasyon adlı 5 kitap kaleme aldı.

Firmamız hakkında bilgi alabilir miyiz? Hangi firmaların ne kadar süredir çalışıyorsunuz?
İnovasyon uzmanı ve eğitimcimiz var. Türkiye'nin ilk 150 firması arasında 56 firma ile sürekli olarak çalışıyoruz. Bunlardan bazıları; Arçelik, Ayaz, Tat Gıda, Eti, Turkcell, Pegasus, Coca-Cola, Sahibinden, bazı Eczacıbaşı şirketleri, Ford Otosan, Mercedes-Benz Türk, Renault Mais, Bosch gibi birçok büyük firmaya uzun yıllardır inovasyon danışmanlığı ve eğitim hizmeti veriyoruz.

Neden inovasyon önemli? İnovasyona en çok ilgi gösteren sektörler hangileri?
Bizim gözümüzde göre dünyada da Türkiye'de de inovasyona ilgi için de motivasyon açısından 2 kritik unsur var.
1) Sektörel rekabetin yoğunluğu yüksek mi? Yurtdışına açılmak isteyenler için bu bağlamda bir etki unsuru olarak kabul edilebilir.
2) Sektör (GSM, Elektronik ve Yazılım gibi) hala gelişme eğiliminde ilerlemeye devam ediliyor mi? Bu iki faktör sektörde inovasyon isteğini çok ciddi etki yapıyor. Bu durum ülkemizde de net gözüküyor: Kendi içinde rekabeti çok yüksek olan GSM, Elektronik, Bankacılık, Sigortacılık, Beyaz Eşya ve Otomotiv sektörleri firmaların rekabetinde daha az olduğu için bir çam sektörüne göre daha yenilikçi.

İnovasyon konusunda dünyayı ve Türkiye'yi kıyaslar mısınız?
Dünyanın her yerinde durum farklı olduğu için Türkiye'yi belirli ülkeler ile kıyaslamak lazım. İnovasyon gelişimi olan Batı ülkelerini bir tarafta bırakacak bile en azından 1970'lerde bizden geride olan G.Kore ile yarışabiliyor olmamız gerekiyor. Buna rağmen, bazı artılarımız var... Örneğin, İnovasyon bizde son yıllarda gerçekten önem kazandı. Tamamıyla yapamaması da eksikliğine göre biraz daha iyi konumdayız. Bunun yanında şirketlerin üst yönetimi inovasyona çekilmeden önce gelen bir Türk firması, "ben bilmem merkez bili" sorunuyla sahip bir yabancı firmadan daha atak olabiliriz.

Ancak bizdeki Ar-Ge Bölümlerinin de çoğu aslında birer

Ürün Geliştirme Ü-Ge Bölümü olarak çalışıyor. Bunun getirisi de inovasyona yansıyor ve Türkiye konunun temel bilim yönünde (malzeme, kimya, elektronik, ısı vb) hala çok geride. Geride olduğumuz unsurlar;

Patent sayısı arttı. Ama kritik olan patent kalitesi ve yaratıcı gelir potansiyeli; bunlarda hala gerideyiz Zihniyet sorununun yansımaları olarak Girişim Sermayesi sisteminde de ciddi sıkıntı var. İyi fikir olanı güvenilebilir, iş bilgisi ve en önemlisi de zihniyet sağlığı melek yatırımcı veya girişim sermayedarı bulma olanağı çok zayıf.

Kurumun yenilikçi olabilmesi için önce temel iş gereklilikleri insan gibi yönetilmiyor olması lazım. Bizim çalıştığımız firmalarda durum daha iyi, ama ülkemizde toplandı yönetemeyen, İKa önem vermediğinden eleman sirkülasyonu yüksek olan, öneri sistemi dışında çalışmayan, projelerini düşünün tamamlanmayan bir şirketin yenilikçi olmaya heveslenmesi lazım, çünkü olamıyor, biz de onlarla bu nedenlerden dolayı çalışıyoruz. Önce temel iş kurallarını yerine getirmek lazım. İyi bir fikriniz varsa bile, başka bankalar birçok firma uygulamıyor, çünkü ellerindeki iyi diğer projelerin çoğu sarkmış, IT bölümleri de kilitlenmiş durumda. Bu konu aslında çok üslu firmaların da dünyadaki genel bir sorunu.

Zihniyette hala sorunumuz var. Aşama kaydedildiğini düşündüğümüz, en kaliteli makineyi, binayı, tesisi milyonlarca Euro verip kurun ve ürünü veya müşteri kitlesi ile hava atan birçok patron bile paylaşımlı zihni olmadıkları için hala insan kaynağının önemli inovasyon kaynağı olduğunu farkında değil. Fikir çıkartacak değil, dedikini sorgulamadan uygulayacak çalışan arıyorlar.

Türkiye'de yaşanan ekonomik gelişmeler inovatif çalışmaların nasıl etkiler?
Aslında inovasyon uzun vadeli ve temel bir kavram. Ama ekonomik ve jeopolitik gelişmeler inovasyonun alt unsurlarındaki yönünü direkt etkiliyor, son 1 yılda da bunu 3 alt başlıkta gördük:

- 1) Maliyet düşürme:** Bunu gerçekleştirebilmek için de süreç inovasyonu, e-ticarete yönelme ve yatırımları geri döndürme süresi kısa olması için otomasyon projelerine biraz daha fazla eğilim var. Maliyet düşürme inovasyon ürün-hizmet kalitesini düşürmeden bazı giderlerinize kemer sıkıyama giderseniz gerçekleştirebilirsiniz.
- 2) Irak, Misir ve Ukrayna pazarlarının aniden çökmesi:** Avrupa pazarının ise 2009'dan bu yana iyice gerilemesi sonucu alternatif dış pazarlara yönelme beraberinde Ürün Geliştirme çalışmalarında birçok yenilikçi projeyi tetikledi.
- 3) Tüketici Trendlerinde çevresel farkındalık, doğallık, fonksiyonellik ve birleşiklik:** Örneğin, e-EGİTİM ŞARTI! Evet, bizden veya bilgi-deneyim düzeyi yüksek firmalardan özellikle süreç başlarında eğitim almaları, elbette çok yararlı oluyor. Zaman kaybını ve başarısızlık riskini azaltıyor. Diğer yandan, bu süreçte bireyin veya kurumun azmi de önemlidir. Artık bilgi her yerde. İlk başta ne yapacağını öğrendikten sonra kurulum birçok farklı bilgi kaynağına ulaşılabiliyor. Örneğin; açık birçok bilgi geniş kitlelerin

fikirlerini, diğer sektörlerden bilgi birikimlerini farklı yollardan edinecek kurumlarına yaşamadıkları bir deneyimi kazandırabiliyorlar.

Hangi eğitimleri veriyorsunuz? Herkes inovasyon eğitimi alabilir mi veya almali mi?
Yaratıcı düşünme ve inovasyon, problem çözme, değişim yönetimi ve yönetim eğitimleri ve danışmanlığı veriyor, çalıştaylar ve beyin fırtınası oturumları düzenliyoruz. Bu eğitimler her düzeyden kişi alabilir, seviyeye ve bölümüne göre içergisi ve uygulamaları farklılaştırıyoruz. Bu bağlamda büyük kurumsal müşterilerimiz bilgi birikimi ülkemizde en yüksek eğitim-danışmanlık şirketi olduğumuzu belirtiyorlar. Ülkemizde kimse olmayan, yurt dışında bile az danışmanlık bilgi ve uygulama hazinemiz var.

Bunlardan birisi, Yurtdışı ortamızın 53 uzmanı ve bizim kendi uzmanlarımız ile birlikte dünyadaki tüm yenilikçilik metodlarını sentezleyen çok daha kapsamlı, bir inovasyon metodolojisi oluşturduk: Sistematik İnovasyon. İçerisinde Yalın, 6 Sigma, Taguchi, Fourth Turning, Mavi Okyanus

vb. birçok konu var. Ayrıca, Pazar analizinde kullanılan Dünya Tüketici Trendlerinden seçtiğimiz öze yenilikçilik firmalarını belirleyen bir model daha oluşturduk. Bu modelimiz dünyada bir ilk olma özelliğini taşıyor.

Ayrıca yine bu uzman grubu ile birlikte 3.2 milyon başanlı inovasyon verisinin oluşturduğumuz, dünyanın en büyük veri bankasına sahibiz. Çalıştay veya danışmanlık projelerinde bu veri bankasını ücretsiz olarak hizmet alan kuruma kullanıyoruz. Örneğin, inşaat, beyaz eşya, otomotiv, komponent, mobilya, ayakkabı veya valiz, ne üretirseniz üretin, daha dayanıklı daha hafif şekilde üretmek zorundasınız. Bunları gerçekleştiremeyen inovasyon yapamayıyor. Bununun veri bankamızdan belirlediğimiz ortak çözümleri var. Ya malzeme kompozisyonunu

değiştireceksiniz, ya ürünü daha güvenli (boşluklu) yapacaksınız, ya darbe alan yeri kavisi yapacaksınız veya diğer yönüne bir kırış koyacaksınız. Aslında değişik farkla olsa da çözüm aynı. Bu da, Türk girişimcilerinin başka sektörleri analiz ederek birçok yenilikçi çözümü çok kısa sürede geliştirebilecekleri demektir. Bu know-howları kimse bu detayda ve uygulamaları yönelik veremiyor, bu da firmamızın farkı oluyor.

Herkesin yeni bir fikir olabilir ama bu fikri somut bir hale herkes getiremez. Yenilikçi ve girişimci olmak için hangi özellikleri taşımak lazım?

Önce ihtiyaç çok iyi analiz etmek gerekiyor. Bu da, gerek tüketiciyi-kullanıcıyı, pazarı gerekse de ilgili sektöre ve kurumlarını çok iyi bilmeyi gerekiyor.

Fikrin, yani çözümün çok iyi ve hemen taklit edilemez olması lazım.

Son olarak da cesur olması gerekiyor. Ama olmazsa olmaz başka bir gereklilik: Yukarıda bahsettiğim temel iş anlayışı ve deneyimi eksikliği iyi bir girişimci olmazsın. Ortalıkta yeni mezun olup iş yaşamının cefakârı çekmeden zamanın olmak isteyen çok fazla genç arkadaşımız var. Temel iş kurallarını, toplandı, proje yönetimini, insan kaynağını yönetmeyi ve motive etmeyi bir yerlerde öğrenmeden, başarıları zamanında ödemedeni iyi girişimci olamazsın. Devletimiz de dahil "girişimcilik = risk almak" şeklinde bir kavram bilimsizce yaratıyor. Karşındaki kişiyle zamanı kayalar. Ortaya çıkan birçok proje de yaşam çıkıyor.

Herkes Google'a ve Facebook'a bönüyor ama orada iyi bir fikrin yanında ciddi bir girişim sermayesi mekanizması da var; yani fon ek olarak yönetim takviyesi de yapıyorlar. İyi, parayı ve iyi fikri riske etmemek için yanına deneyimli ve iyi bir icracıyı örneğin, Eric Schmidt (Google) yönetim mekanizmasını başına getiriyor ve böylece riski minimize etmiş oluyor.

İnovatif çalışmaların sonucunda ortaya yeni bir ürün çıkıyor. Bu ürünler devlet teşvikleriyle yeteri destekleniyor mu?

Ülkemizde son yıllarda birçok teşvik veriliyor oldu. Elbette daha da geliştirilebilir ama bence daha öncelikli olarak çözümlenmesi 2 temel sorun var:

- 1) Teşvik girişimciye hibe olsun diye veriliyor, ama hızlı köşe dönme mantığına sahip birçok işletme ekonomiyi yarar sağlanam şart değil, ben bu fonu nasıl alırım derdindedir. 2) Ortak çalışma kültüründe sorunlarımız var. Son dönemler çok iyi hamle yapan birçok üniversite olmasına rağmen üniversitelerin batıdaki üniversitelerin misyonuyla hareket etmiyorlar. Sanayi ihtiyacı bilmeden, teorik dünyada kendi konfor alanını yaratmış ve bunu korumaya çalışan birçok öğretim görevlisi var. Tamamı olmasa da en azından bir bölümünün çalışma alanlarını ülke sanayisine ve Ar-Ge'ne destek veriyor olması gerekiyor. Geçerç Know-How yıllara dayanıcı ciddi çalışmaların bir sonucudur. Birçok sanayici ve girişimci de ben bu sabrı ve yatırımları gerçekleştirmeden kısa dönemde nasil kâr ederim derdinde olduğu için suan gelinen noktada budur.

Yani aslında bakarsanız inovasyonun önünü tıkanan en büyük sorunlar bunlardır. Bu sorunların temelinde kültür yatmaktadır. Sorunların giderilmesi için de zihniyete ve zihniyete birlikte değişen kültürler olacaktır.